

Informasjon og gode råd om å Reise med hund og katt

En vellykket reise krever nøye planlegging

Før du reiser av sted til utlandet med kjæledyret ditt, er det en rekke ting du må tenke på. Det første spørsmålet du bør stille deg er om dyret ditt kommer til å sette pris på reisen i like stor grad som deg selv. En lengre bil-, tog-, båt- eller flyreise kan bli både varm, trang og ubekvem.

For reiser mellom Norge og Sverige er det ingen andre krav enn at du kan dokumentere lovlig opphold for kjæledyret i Sverige/Norge ved f.eks en vaksinasjonsattest eller lignende. Men for reiser mellom Norge og de fleste andre land er det derimot en rekke regler som krever nøye planlegging.

Forberedelser

Når du har bestemt deg for at hunden/katten skal være med, er det på tide å starte med alle forberedelsene. Det kan ta inntil 5–6 måneder å få alle papirene i orden. Først må dyret ID-merkes. ID-merking skjer hos veterinær og utføres ved at det enten tatoveres inn et nummer i øret eller ved at det føres en mikrochip innunder huden i nakken på hunden/katten. I samråd med veterinæren må de nødvendige vaksinasjoner gjennomføres. All vaksinasjon vil bli skrevet inn i et eget pass. EU-landene krever at hunden og katten er vaksinert mot rabies. Du må videre kunne dokumentere at rabiesvaksinen har gitt dyret tilstrekkelig beskyttelse. Dette kontrolleres ved hjelp av en blodprøve. Reglene for når rabiesbeskyttelsen skal kontrolleres kan variere fra land til land. For å sikre at denne dokumentasjonen skal beholde sin gyldighet, må dyret revaksineres jevnlig iht. produsentens anbefaling.

Hva gjelder på reisemålet?

Undersøk hvilke krav som stilles til vaksinerings og tidspunkt for blodprøve samt revaksinerings på reisemålet. Spør også om forekomst av andre sykdommer på reisemålet. Enkelte områder kan ha innvortes og utvortes parasitter som vi ikke har i Norge. En del av disse kan spre sykdommer som gjør det nødvendig å beskytte hunden eller katten din.

Før hjemreisen

For å ta med deg dyret tilbake til Norge kreves det dokumentert rabiesbeskyttelse og bendelormbehandling. Blodprøve for dokumentasjon av rabiesbeskyttelse kan tidligst tas fire måneder etter fullført vaksinasjon mot rabies. Norge krever i tillegg en attestert liste over alle utførte vaksinasjoner. Disse attesteres i passet som du får hos din veterinær. For å kunne ta med deg dyret tilbake må hunden/katten behandles mot bendelorm med det godkjente virkestoffet prazikvantel, f.eks Drontal/Droncit, maksimum 10 dager før innførsel til Norge. Behandlingen skal gjentas senest 7 dager etter innreise. Begge behandlinger skal attesteres i passet av veterinær. Tisper og hunnkatter som er parret i utlandet behandles med Droncit® vet., da de andre produkter ikke skal benyttes til drektige katter eller i de første 2/3 av drektigheten hos hund.

OBS!

Ved manglende dokumentasjon kan dyret nektes innreise eller bli satt i karantene i inntil 6 måneder. Kontroller derfor alltid de gjeldende regler på Mattilsynet sin hjemmeside www.mattilsynet.no

Mindre trivelige bekjentskaper

Parasitter som forårsaker sykdommer eller problemer hos hunder og katter er vanligere i utlandet enn i Norge. Mattilsynet anbefaler derfor å behandle kjæledyret mot flått. Diskuter gjerne behovet for annen forebyggende behandling med din veterinær før avreise.

Kattelopper

Kattelopper er svært vanlig fra Danmark og sydover. Loppen lever og formerer seg like godt på hunder som på katter og kan overføre bendelormen *Dipylidium caninum* til kjæledyret.

Flått

I Europa finnes det ulike typer flått. Flått kan overføre sykdommer som er smittsomme for både mennesker og dyr, slik som borreliose og erlichiose. Begge disse sykdommene smitter gjennom flåttbitt. Borreliose viser seg hos dyret i form av halthet og feber, men kan også gi diffuse symptomer som sentralnervøse forstyrrelser og avmagring. Erlichiose gir som regel høy feber og sløvhet. Beskytt derfor dyret ditt med et effektivt og avvisende flåttpreparat. Spør veterinæren din om råd.

Leishmaniose

Enkelte deler av Middelhavsområdet har etablert leishmaniose, en infeksjon som spres via sandfluer. Sykdommen kan også ramme mennesker. Et myggavvisende preparat kan benyttes for å redusere risikoen.

Hjerteorm

Hjerteorm er rundormer som lever i hundens hjerte. Det finnes flere typer hjerteormer. Mellomvert og smittespreder kan være landsnegler eller stikkemygg. Et forebyggende preparat kan være nødvendig. Spør din veterinær om råd.

Revens lille bendelorm

Revens lille bendelorm (*Echinococcus multilocularis*) er en svært liten, men alvorlig parasitt som forekommer flere steder i Europa, blant annet i vårt naboland Danmark. Parasitten gir ingen direkte symptomer hos hunden/katten, men kan gi alvorlig sykdom hos mennesker. Hvis et menneske får i seg eggene, kan larven utvikle seg i bl.a leveren og medføre alvorlig leverskade, en direkte livstruende sykdom som utvikles over svært lang tid. For å hindre at bendelormen etablerer seg i Norge er det satt krav om å gi hunden/katten en ormekur med godkjent preparat inneholdende prazikvantel før og etter innreise til Norge.

Gode råd og anbefalinger

Vær forsiktig med hvor og hvordan dyret ditt luftes underveis. Vær nøye med å lufte med jevne mellomrom. Bruk bånd for å ha god kontroll med hvor dyret beveger seg. Se etter skilt som advarer mot revens lille bendelorm og eventuelle forbud mot å lufte kjæledyr.

Sørg for at hunden/katten hele tiden har tilgang til friskt vann. Stol ikke på at alle vassdrag er rene nok til å drikkes fra.

Dyret skal alltid ha tilgang på frisk luft og være beskyttet mot varme og direkte sollys. Ikke la hunden være alene i en varm bil.

Ikke glem å ta med "bæsjepose" – det er like viktig å plukke opp etter dyret sitt i utlandet som hjemme!

Hvis dyret ditt blir sykt underveis, kan det være fornuftig å ha tilgang til din «egen» veterinærs e-postadresse, telefon- eller faksnummer. Noen ganger holder det jo med et godt råd. Hvis dyret krever umiddelbar pleie, bør du kontakte en veterinær på stedet. Vis da til hundens pass.

Det kan være fornuftig å forsikre dyret.

Mattilsynet anbefaler at kjæledyr som fraktes over landegrensen blir behandlet mot flått. De anbefaler også at hunder vaksineres mot hvalpesyke og leptospirose selv om dette ikke lenger er et krav ved import/eksport.

Sjekkliste før reisen

Pass

Nye regler tilpasset EU-landene. Dette er et unikt pass hvor dyrets ID-nummer, vaksinasjonsstatus, behandling mot bendelorm og flått, blodprøver og generell helse-tilstand dokumenteres av veterinær.

ID-merking

Øretatovering eller merking med mikrochip som utføres av veterinær.

Vaksinasjoner

Mot rabies (hund og katt) kreves for innførsel/tilbakeførsel til Norge. Vaksinasjonene gjennomføres av veterinær og bør startes i god tid før avreise. Følg produsentens anvisning for når første gangs vaksinasjon kan igangsettes. Det anbefales også å vaksinere mot valpesyke og leptospirose.

Blodprøve

Blodprøve for kontroll av antistoffer mot rabies. Blodprøvesvaret må foreligge som originalt dokument. Første gangs blodprøve må tas mellom 120 dager og 365 dager etter siste forutgående rabiesvaksinasjon.

Innvollsorm

Hunden/katten må behandles mot bendelorm med godkjent preparat som f.eks Drontal, Drontal Comp og Droncit (inneholder prazikvantel) i løpet av de siste 10 dager før innførsel/tilbakeførsel til Norge. Behandlingen skal gjentas senest 7 dager etter innreise. Begge behandlinger skal dokumenteres av veterinær.

Innførsel/tilbakeførsel fra EU via Sverige?

Ingen spesielle krav utover de gjeldende bestemmelser for innførsel til Norge.

Spesielle krav på reisemålet?

Kontroller gjeldende regler for innførsel til det aktuelle reisemålet. Spesielle krav kan settes til innførsel. Kontakt lokale myndigheter i god tid før avreise.

Forekommer leishmaniose eller hjerteorm på reisemålet?

Spør din veterinær om oppdaterte opplysninger og eventuelle behov for forebyggende behandling og avvisende midler mot mygg og sandfluer.

Flått på reisemålet?

Beskyttende og avvisende behandling kan være fornuftig. Spør din veterinær om anbefalte preparater.

Lopper på reisemålet?

Beskytt dyret mot lopper. Kattelopper kan også bite mennesker, så spør din veterinær om forebyggende behandling.

Reisesyke

Kontakt din veterinær for råd om forebygging og behandling av reisesyke for ditt kjæledyr.

Forsikring

Det kan være fornuftig å forsikre dyret.

Kontroller alltid de gjeldende reglene for innførsel/tilbakeførsel til Norge.

Oppdatert informasjon finner du på Mattilsynet sin hjemmeside: www.mattilsynet.no

Anvendelige produkter...

Enkel ormekur fra Bayer – godkjente behandlinger

Ormekur mot revens lille bendelorm gjøres enkelt med Droncit® vet., Drontal® vet., Drontal® Comp vet. eller Drontal® Comp Forte vet. Disse produktene inneholder prazikvantel og er derfor effektive og godkjente behandlinger mot denne innvollsormen.

Mot alle aktuelle innvollsormer

Drontal® vet. (pyrantel og prazikvantel) til behandling mot spolorm, hakeorm og bendelorm hos katt. Drektige katter skal ikke behandles. Les pakningsvedlegget nøye før bruk.

Éndags behandling: 1 tablett pr. 4 kg kroppsvekt. Tabletten kan deles.

Drontal® Comp vet. (pyrantel, febantel og prazikvantel) til behandling mot spolorm, hakeorm, piskeorm og bendelorm hos hund. Drektige tisper skal ikke behandles i de første 2/3 av drektigheten. Les pakningsvedlegget nøye før bruk.

Éndags behandling: 1 tablett pr. 10 kg kroppsvekt. Tabletten kan deles.

Drontal® Comp Forte vet. (pyrantel, febantel og prazikvantel) til behandling mot spolorm, hakeorm, piskeorm og bendelorm hos stor hund. Drektige tisper skal ikke behandles i de første 2/3 av drektigheten. Les pakningsvedlegget nøye før bruk.

Éndags behandling: 1 tablett pr. 35 kg kroppsvekt. Tabletten kan deles.

Mot bendelorm

Droncit® vet. (prazikvantel) til behandling mot bendelorm hos hund og katt. Kan også benyttes til drektige dyr. Les pakningsvedlegget nøye før bruk.

Éndags behandling: 1 tablett pr. 10 kg kroppsvekt. Tabletten kan deles.

Animal Health, tlf 24 11 18 00
www.bayervet.no